

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Judecător: L. Holevițaia
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: I. Cimpoi, I. Secieru, A. Danilov

dosarul nr. 2r-329/18

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Caceanovschi Sergiu, reprezentat de avocatul Popa Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Caceanovschi Sergiu împotriva Svetlanei Gîrlean, lui Toma Meriacre, intervenient accesoriu Levinte Elena cu privire la declararea nulității contractului de donație și încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Levinte Elena și s-a acordat termen apelantei pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat,

c o n s t a t ă:

La 10 martie 2015 Caceanovschi Sergiu a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Gîrlean, lui Toma Meriacre, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru” cu privire la declararea nulității contractului de donație, obligarea efectuării rectificărilor în Registrul bunurilor imobile și înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că la 16 martie 2011 Caceanovschi Sergiu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Gîrlean privind partajarea proprietății comune în devălmășie, și anume a apartamentului nr. XXXXX, amplasat în XXXXX, precum și a electrocasnicelor și mobilierului. Totodată, Gîrlean Svetlana înaintat o acțiune reconvențională, solicitând evacuarea lui Caceanovschi Sergiu din apartamentul nominalizat, fără acordarea altui spațiu locativ, anularea vizei de domiciliu și radierea dreptului de proprietate asupra apartamentului indicat din Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 octombrie 2011, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus partajarea proprietății comune a soților Caceanovschi Sergiu și Gîrlean Svetlana, atribuindu-le în proprietate privată:

- lui Caceanovschi Sergiu - ½ cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, amplasat în XXXXX, un dulap, o lustră, canapeaua, garnitura de mobilă și tumba pentru televizor;

- Svetlanei Gîrlean - ½ cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, amplasat în XXXXX, un dulap, dormitorul cu salteaua, o lustră și aspiratorul.

- bunurile mobile: aragazul, dulapul din antreu, mobila pentru baie, frigiderul, dulapul de la balcon și masa pentru bucătărie au rămas în proprietatea comună a soților.

În rest pretențiile din acțiunea inițială au fost respinse și acțiunea reconvențională a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014, a fost respins apelul declarat de către Gîrlean Svetlana și a fost menținută hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 octombrie 2011.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 august 2014 recursul declarat de către Gîrlean Svetlana a fost considerat inadmisibil.

A comunicat că Gîrlean Svetlana în baza contractului de donație nr. 6326 din 22 august 2012 a donat fiului său, Meriacre Toma, apartamentul nr. XXXXX, amplasat în XXXXX.

A invocat că în conformitate cu prevederile art. 351 alin. (1) Cod civil, în privința bunurilor proprietate comună pe cote-părți nu se pot încheia acte de dispoziție decât cu acordul tuturor coproprietarilor.

În aceste condiții, a subliniat că nu și-a exprimat acordul de a-și dona partea sa din apartament și nici nu a intenționat să o facă.

A solicitat declararea nulității parțiale a contractului de donație nr. 6326 din 22 august 2012, și anume în partea ce ține de donația a ½ cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, amplasat în XXXXX; obligarea ÎS „Cadastru” de a efectua rectificările corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile, prin înregistrarea dreptului de proprietate a lui Caceanovschi Sergiu asupra ½ cotă-parte din apartament; înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ prin obligarea lui Meriacre Toma să nu creeze impedimente în utilizarea spațiului locativ din apartament.

Pe parcursul examinării cauzei a depus mai multe cereri de concretizare a pretențiilor, iar la 18 ianuarie 2017 a depus o cerere finală de concretizare a cerințelor în care a indicat-o în calitate de intervenient accesoriu pe Levinte Elena. (f. d. 170 – 175, vol. I).

În motivarea cererii de concretizare a menționat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1720 din 27 aprilie 2015, Meriacre Toma a înstrăinat apartamentul litigios Elenei Levinte.

A evidențiat că potrivit certificatului privind valoarea bunului imobil, eliberat de către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la 28 august 2014, valoarea apartamentul nr. XXXXX, amplasat în XXXXX constituie 469 695 de lei.

A susținut că valoarea totală a bunurilor partajate constituia suma de 99 075 de lei, lui Caceanovschi Sergiu fiindu-i atribuite bunuri în sumă totală de 29 865 de lei. Suma totală a bunurilor lăsate în proprietate comună constituie 31 255 de lei.

A remarcat că la încheierea contractului de donație nr. 6326 din 22 august 2012 au fost încălcate prevederile 195 alin. (3) Cod civil, și anume pârâții nu aveau intenția pentru nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile pentru părțile contractului.

A reiterat că din aceste circumstanțe rezultă și caracterul fictiv al acestui contract. Or, înstrăinarea de către Gîrlean Svetlana a apartamentului feciorului său, a avut loc fără intenția de a produce efecte juridice, dar în scopul de a se eschiva de la restituirea părții proprietate comună în devălmășie ce-i revenea lui Caceanovschi Sergiu.

Totodată, a mai relatat că pârâțul Meriacre Toma cunoștea despre litigiul privitor la partajarea proprietății comune în devălmășie, iar Gîrlean Svetlana cu rea-credință și-a diminuat valoarea patrimoniului, anume în scopul eschivării de la restituirea bunurilor proprietate comună în devălmășie atribuite lui Caceanovschi Sergiu.

A relevat că la caz, se constată un interes legitim al reclamantului de a pretinde de la pârâți contravaloarea bunurilor înstrăinate în urma partajării averii comune și acest interes permite reclamantului de a solicita anularea contractului de donație dintre pârâți, care a avut drept consecință imposibilitatea urmării bunurilor atribuite.

Prin urmare, Caceanovschi Sergiu a solicitat declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 6326 din 22 august 2012, încheiat între Gîrlean Svetlana și Meriacre Toma, încasarea în mod solidar din contul Svetlanei Gîrlean și lui Meriacre Toma în beneficiul lui Caceanovschi Sergiu a sumei de 234 847,5 lei, ceea ce reprezintă costul a ½ din costul apartamentului nr. XXXXX, amplasat în XXXXX, încasarea din contul Svetlanei Gîrlean în beneficiul lui Caceanovschi Sergiu a sumei de 45 492,5 lei, ceea ce constituie costul a ½ din bunurile mobile atribuite lui Caceanovschi Sergiu și a celor lăsate în proprietate comună și încasarea din contul pârâților a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 mai 2017 a fost admisă acțiunea.

S-a recunoscut nul contractul de donație nr. 6326 din 22 august 2012, încheiat între Gîrlean Svetlana și Meriacre Toma.

S-a încasat în mod solidar de la Gîrlean Svetlana și Meriacre Toma în beneficiul lui Caceanovschi Sergiu suma de 234 847,5 lei, ce reprezintă ½ din costul apartamentului nr. XXXXX, amplasat în XXXXX.

S-a încasat de la Gîrlean Svetlana în folosul lui Caceanovschi Sergiu suma de 45 492,5 lei, ce constituie costul a ½ din bunurile mobile atribuite lui Caceanovschi Sergiu și a celor lăsate în proprietate comună.

S-a încasat în mod solidar de la Gîrlean Svetlana și Meriacre Toma în folosul lui Caceanovschi Sergiu cheltuielile de judecare a pricinii în sumă de 25 540 de lei.

La 15 iunie 2017 Levinte Elena a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 mai 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Levinte Elena, oferindu-i apelantei termen până la data de

13 februarie 2018, ora 14:00 pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat în sumă de 6 382 de lei. I s-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. A fost numită spre examinare cauza pentru data de 13 februarie 2018, ora 14:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018 a fost admisă parțial cererea de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului înaintată de Levinte Elena. S-a scutit parțial de la plata taxei de stat în mărime de 3 382 de lei și i s-a stabilit apelantei spre achitare taxa de stat în sumă de 3 000 de lei în termen până la data de 20 martie 2018, ora 15:00

La 12 martie 2018, intimatul Caceanovschi Sergiu, reprezentat de avocatul Popa Alexandru, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că Caceanovschi Sergiu la depunerea cererii de chemare în judecată și ulterior în legătură cu majorarea pretențiilor din acțiune a achitat taxa de stat în mărime de 15 576 de lei.

La caz, a susținut că apelanta Levinte Elena, prin cererea de apel contestă integral hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 17 mai 2017, iar prin urmare trebuie să achite taxa de stat în sumă de 11 682 de lei, ceea ce reprezintă 75 % din suma achitată la examinarea cauzei în instanța de fond.

A reiterat că instanța de apel în mod eronat a calculat cuantumul taxei de stat ce urma a fi achitat de către apelanta Levinte Elena la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii instanței de apel din 23 ianuarie 2018 a fost expediată în adresa apelantului, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 02-2a-17787-08082017 (f. d. 45, vol. II), însă date cu privire la recepționarea acesteia nu există.

Totodată, se atestă că la 1 martie 2018, avocatul reclamantului Caceanovschi Sergiu, Popa Alexandru a luat cunoștință cu materialele cauzei, fapt confirmat prin recipisa anexată (f. d. 63, vol. II)

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 martie 2018 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum se constată la caz la 15 iunie 2017, Levinte Elena a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 mai 2017, însă fără a achita taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii (f. d. 1 – 4, vol. II).

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992 pentru cererea de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat se stabilește în quantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, instanța de recurs reține că instanța de apel stabilind că apelanta nu a prezentat apelul motivat și nu achitat taxa de stat la depunerea cererii de apel, prin prisma prevederile art. 368 alin. (1) CPC întemeiat a dispus, prin încheierea din 23 ianuarie 2018, de a nu da curs cererii de apel depusă de către Levinte Elena, acordându-i ultimei un termen până la data de 13 februarie 2018 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 6 382 de lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu poate reține argumentul recurentului cu privire la faptul că instanța de apel în mod eronat a calculat quantumul taxei de stat ce urmează a fi achitată de către apelanta Levinte Elena, or suma de 6 382 de lei stabilită prin încheierea din 23 ianuarie 2018 a fost calculată strict reieșind din prevederile art. 3 a Legii taxei de stat.

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespund cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespund cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Caceanovschi Sergiu, reprezentat de avocatul Popa Alexandru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Caceanovschi Sergiu împotriva Svetlanei Gîrlean, lui Toma Meriacre, intervenient accesoriu Levinte Elena cu privire la declararea nulității contractului de donație și încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva